Kaffet kom til Sverige men blev förbjudet under vissa perioder

KAFFET I SVERIGE

Claes Rålamb är den förste svensk som skrivit om kaffe. Efter en längre tid som politiskt sändebud i Konstantinopel på 1650-talet, rapporterade han ofördelaktigt om dess smak hem till Sverige. Det första kaffet kom till Sverige 1685, vilket är belagt genom arkivkällor i Landsarkivet i Göteborg som visar att 425 gram kaffe inkom från Amsterdam på sommaren detta år. Inledningsvis såldes kaffet enbart på apotek i Sverige, då den ansågs lindra och bota sjukdomar. Kaffets genombrott i Sverige tog fart på allvar i början av 1700-talet då den dåvarande svenska kungen Karl XII introducerade kaffet.Han var mycket förtjust i drycken och hade fått upp ögonen för den under sin tid i Turkiet. Under 1700-talets första hälft hade Stockholm ett femtiotal kaffehus. Vid 1756 års riksdag infördes förbud mot kaffedrickande, och blev någon ertappad med kaffedrickande utdömdes böter. Det var bondeståndet som genomdrev förbudet, som hämnd mot att husbehovsbränningen av brännvin hade förbjudits. Men 1769 hävdes förbudet och ersattes med en importtull. Nya kaffeförbud gällde 1794–1796, 1799–1802 och 1817–1823.

Kaffebeslaget

Lagens hantlangare överraskar ett kaffedrickande sällskap damer, som skyndar sig att försöka dölja sin kaffedrickning. Under några perioder på 1700-talet med början 1756 förbjöds kaffedrickning. Import av lyxvaror - vilket kaffe räknade som - förbjöds enligt överflödsförordningen från 1756.

Konstnär
Heland, Martin (Mårten) Rudolf (1765-1814)
Stockholms stadsmuseum

Vid Järntorget låg ett av det sena 1700-talets populäraste kaffehus, Gustav Adolf Sundbergs servering, som fick smeknamnet Lilla Börsen.

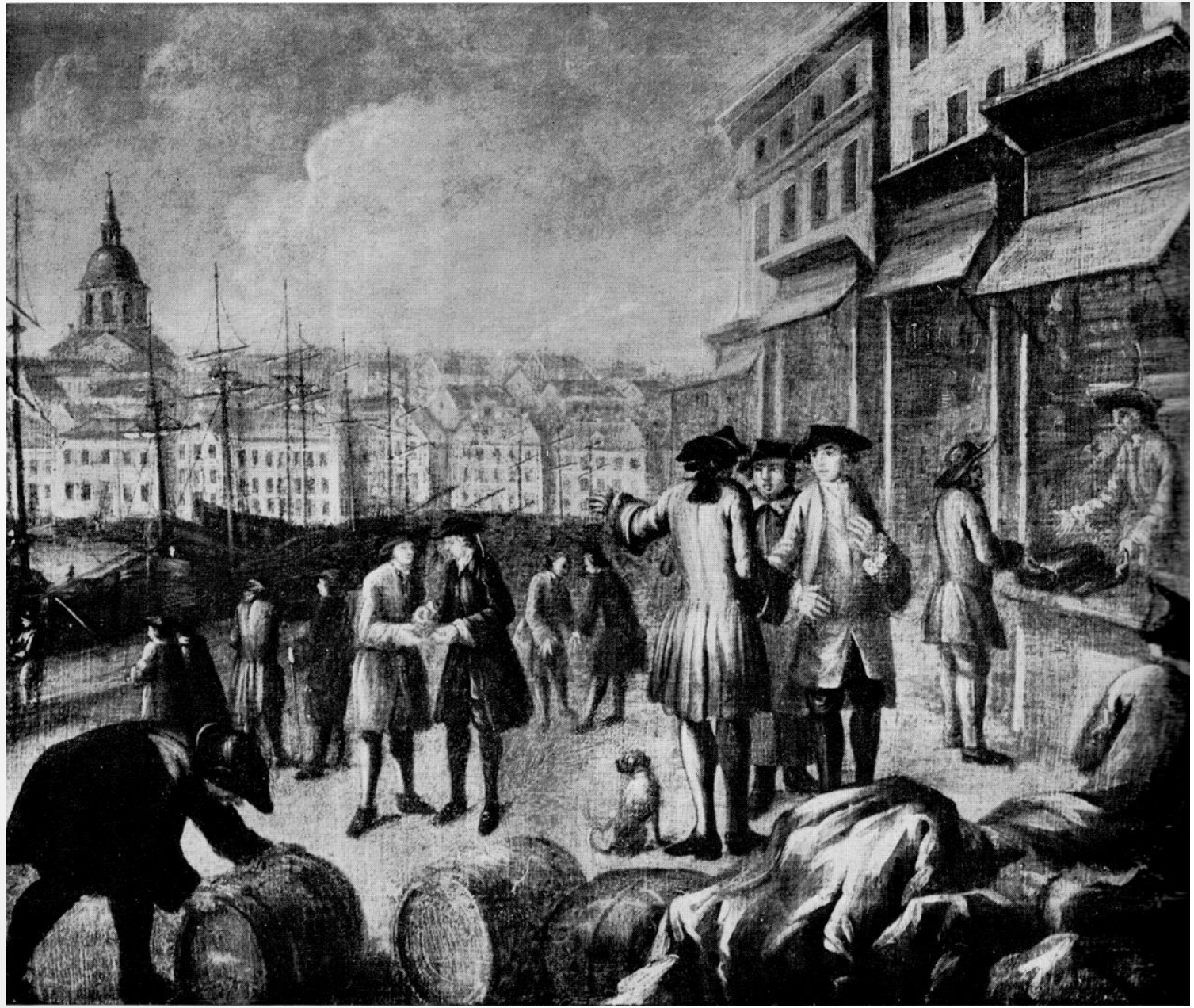

Kaffe kom till Sverige under 1600-talet, på 1700-talet började det bli riktigt populärt. En mängd kaffestugor öppnade i staden.
Det blev så populärt att riksdagen tillslut tyckte att kaffeimporten blivit för stor, de var rädda att för mycket av de svenska pengarna skulle hamna i utlandet.

1756 förbjöds kaffedrickande. Böter väntade den som blev tagen på bar gärning.
Några år senare tilläts det igen, därefter följde ytterligare tre förbudsperioder.

Sedan 1823 har det varit fritt fram att sörpla i sig, med undantag för åren kring första och andra världskrigen, då kaffet var ransonerat.

Kanske är det detta av och påförhållande som gjort dagens svenskar till en av de mest kaffedrickande nationaliteterna i världen? Det gäller ju att passa på!

Coffeehouse in London, 17th century